

Joanjo Bosk: «Si poguéssim viure dins d'una cançó, la utopia ens quedaria curta»

L'artista de Figueres presenta el primer disc en viu de la seva etapa en solitari, amb el qual celebra una dècada de cançó

Joanjo Bosk | Xavier Mercadé

Joanjo Bosk va ser l'encarregat d'inaugurar el BarnaSants 2018, i amb l'enregistrament d'aquest directe va celebrar els 10 anys de trajectòria en solitari. El músic ha publicat recentment el treball *Directe al Barnasants* (Música Global, 2019) i aprofitem l'avinentsa per parlar amb ell sobre aquesta darrera temporada de cançons dalt de l'escenari.

Què t'agrada de fer un disc d'estudi i què t'agrada de fer-ne un de directe?

És el segon disc en directe que faig, el primer va ser al 2004 amb **Aspid**, el meu grup de 'mètal' d'aquells primers temps. El directe és allà on els músics ens mostrem tal com som. És cert que l'estudi et dona una calma i unes possibilitats que no permet el directe, però l'energia del moment ho compensa. Necessitava un disc en viu de la meua etapa en solitari que, alhora, fos un recull de les cançons que volia destacar.

Quin balanç fas de la teua trajectòria fins al moment?

El balanç és agredolç i alhora desperta en mi un cert orgull per la feina feta. Tot és molt relatiu, però de vegades penso que el sol fet d'haver anat enllaçant projectes, encara que sigui de forma irregular, ja és un èxit. Quan analitzo la meua trajectòria sempre tinc en compte els primers anys i

el canvi que va suposar per mi i per la meua gent aparcar l'escena del rock dur per abocar-me a terrenys més acústics. Fa més de mitja vida que fiar discos i concerts, això és per celebrar-ho, però només quan la 'muntanya russa' m'ho permet, sempre penso com seria tot si pogués dedicar-me exclusivament a la música.

Ho has celebrat amb un disc en directe al BarnaSants. Quin paper juga en l'escena aquest festival?

El Barnasants sobrepasa el paper d'un festival convencional. Per molts de nosaltres és un col·lectiu cultural, un projecte, una plataforma imprescindible que sempre tens en compte per idear els teus nous projectes. El Barnasants és un petit miracle que ja fa 24 anys que sobreviu gràcies a l'esforç de molta gent i sobretot d'en Pere Camps; però tant ell com jo no creiem en miracles, per tant el Barnasants s'ha de cuidar i protegir any rere any. Et seré molt sincer, si no hagués estat pel Barnasants jo hagués llençat la tovallola ja fa tres anys, amb això t'ho dic tot.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=3ewnNzz1has>

El resultat d'aquell recital és un àlbum de catorze cançons. Com vas decidir la tria?

El directe es divideix en dos blocs, que de vegades s'entrellacen, per una banda hi ha les cançons del meu darrer disc d'estudi *Camí d'aigua* (Música Global, 2017) i per l'altra una selecció de cançons més antigues. Són les cançons que més he tocat en directe i que més interioritzades tinc. Per una banda cançons que responen més al pop, rock o folk acústic i d'altres que tenen a veure amb un tipus de cançó d'autor més clàssica, no només per la música sinó pel tipus de text.

Parteixes de "Dins la cova" i arribes fins a "El bruel de la mar", i enmig musiques poemes, com el conegut de Jesús Lizano, "Personas curvas". Què et va dur a Lizano?

Vaig descobrir Jesús Lizano a mitjan dels 90, per l'època de l'ocupació del cine Princesa. Ja llavors, militava en el moviment llibertari i va caure a les meves mans el *Manifest Anarquista*. Allò del món real i del comunisme poètic em va arribar. No conec en profunditat la seva obra però el que conec d'ell m'agrada molt, i cantar en castellà també em motiva, trec un altre versió de mi. De Lizano en destacaria el llenguatge senzill, l'exaltació de la innocència i, alhora, la mala llet. Si poguéssim viure dins d'un poema o una cançó, la utopia ens quedaria curta.

Fas cançons que han estat emblemàtiques del teu repertori com "Cançó per Elna" o "Beatus Ille". Com perceps que la gent rep les teves cançons?

Aquestes dues cançons han estat molt importants per mi, una es d'autoria pròpia i l'altra compartida amb un text d'una intensitat vital impressionant. Penso que les meves cançons es perceben tal com són, i tinc clar que no es poden escoltar en qualsevol moment del dia o de la vida. Hi ha alguns temes dels quals estic molt orgullós, però que, alhora, m'esgoten i desgasten quan els canto. Sense l'ajuda dels músics que m'han acompanyat i ajudat amb els arranjaments el resultat final no hagués estat possible.

Per tu, què és la poesia i què és la cançó?

La poesia per mi és la recerca d'una mena de refugi vital o de puresa emocional lliure de les limitacions del món rígid, de la vida oficial. La música i la lletra, per mi, són la recerca de la bellesa i alhora una forma de treure la ràbia i la frustració per ser el que soc. Sempre m'agrada posar melodia i música a un poema amb tot el respecte que puc, cantar les paraules d'altres i fer-les meves és una forma de no aïllar-me i de sentir que les persones ens assemblem molt. Per un músic intuïtiu com jo que no ve del món acadèmic, ni molt menys, haver-me pogut posar aquestes paraules a la boca i defensar-les és un honor, però mai no sabré què n'haguessin pensat els autors. Potser per aquesta inseguretat, només canto poemes morts.

L'any 2018 vas cantar "Sa cançó de son coletes" del mallorquí Guillem d'Efak al disc col·lectiu *Sota les cunetes, Justícia!* que demanava que 'el poble no tingui mai més tirans ni que mai més hi hagi guerres ni lluites entre germans'. Com vius els temps d'avui?

Va ser un espectacle maco i necessari, per mi "Sa cançó de son coletes" té un valor històric. La lluita contra la tirania és una constant al llarg de la història, el rebuig a la autoritat i la recerca de la justícia social. Visc els moments actuals amb esperança i alhora por, suposo que com la majoria

de nosaltres. Tot i no ser nacionalista he estat compromès amb la qüestió catalana, però ho visc amb certa contradicció. La lluita només té sentit si anem a canviar les coses d'arrel, no tinc cap confiança ni en polítics ni en repúbliques imaginàries. És com quan el 1936 una part del poble havia de fer la guerra i alhora la revolució i no podien destriar una cosa de l'altra; però això són històries èpiques del meu imaginari, en realitat soc molt covard. Estic en un moment d'escepticisme molt gran, ara només em sento agermanat amb els joves que ho volen cremar tot i si aixequen una bandera negra millor, són la meva gent i faré el possible per ajudar-los.